

سرفصل نامه درس فارماکوتراپی (۱)
مقطع دکترای حرفه‌ای رشته داروسازی

شناسنامه درس:

نام درس: فارماکوتراپی (دارودرمانی) ۱	شماره درس: ۳۱۸۴۱۳	گروه آموزشی: داروسازی بالینی و خدمات دارویی
پیش‌نیاز: فیزیولوژی ۲، فارماکولوژی ۲	نوع درس: ۳ واحد نظری (۴ ساعت در هفته)	نیم‌سال: دوم ۹۵-۹۶
زمان و مکان برگزاری: شنبه‌ها ۴-۲؛ سه‌شنبه‌ها ۱۲-۱۰ (کلاس.....)	زمان مراجعه دانشجویان: پس از کلاس درس به مدت نیم‌ساعت	
مسئول درس: دکتر بدری. شماره تماس دفتر: ۳۷۹۲ ۷۰۶۸	Email : badri@pharm.mui.ac.ir	
مدربین: دکتر زرگرزاده، دکتر سبزیبائی، دکتر سلطانی، دکتر فرسائی، دکتر موسوی، دکتر مقدس، دکتر بدری		

* درس فارماکوتراپی (دارودرمانی) ۱، پیش‌نیاز دروس فارماکوتراپی ۲ و ۳ و کارآموزی داروخانه می‌باشد.

سیاست‌های کلی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان:

- اعضای هیأت علمی باید دانشجویان را از آنچه برای دوره مورد نیاز است، کاملاً آگاه نمایند و موارد را در قالب یک برنامه دوره، به طور مشروح و مکتوب در ابتدای نیم‌سال تحصیلی در اختیار دانشجویان قرار دهند. برنامه دوره مدرکی است که موارد زیر را روشن می‌نماید: ماهیت دوره و نحوه اجرای آن؛ بنیانی که بر پایه‌ی آن، مسئول دوره عملکرد دانشجویان را ارزیابی می‌کند و نمره مناسب را تخصیص می‌دهد.
- استاد مکلف به حضور و غیاب در تمامی جلسات درس و تحویل لیست حضور و غیاب به آموزش دانشکده می‌باشد. در خصوص غیبت کلاسی، مطابق با "بند ۳ صورتجلسه شورای آموزشی دانشگاه مورخ ۱۳۹۰/۰۴/۲۸ در خصوص حضور و غیاب دانشجویان" عمل خواهد شد (این صورتجلسه جهت اطلاع دانشجویان در تابلو اعلانات آموزش دانشکده نصب شده و در انتهای این سرفصل‌نامه نیز ضمیمه شده است).
- غیبت در جلسات درس تا سقف یک جلسه غیبت در صورتی مجاز خواهد بود و مشمول کسر نمره نخواهد گردید که با ارائه مدارک مستند و گواهی پزشکی معتبر و تأیید شده و با تشخیص معاون محترم آموزشی دانشکده مربوطه مجاز شناخته شود.
- غیبت دسته‌جمعی توسط کلیه دانشجویان کلاس، به معاونت آموزشی دانشکده اطلاع داده شده و با کسر ۲ نمره از نمره نهائی (از کلیه دانشجویان) به ازای هر جلسه همراه خواهد بود.
- در صورت مشاهده یا گزارش موارد تقلب، دانشجو به معاونت آموزشی دانشکده ارجاع شده و در این خصوص، مطابق مقررات آموزشی دانشگاه عمل خواهد شد.

دیدگاه دوره:

در سال‌های اخیر نقش داروسازان در ارزیابی و مشاوره درمانی اهمیت روزافزونی یافته است. در این راستا تربیت داروسازان دارای مهارت‌های بالینی در حد استانداردهای جهانی موجود برای حائزین درجه دکترای حرفه‌ای داروسازی (Pharm.D) اهمیتی درخور توجه پیدا نموده است. در حقیقت، مفهوم دکتر داروساز چه از جنبه مفهوم علمی و چه از نظر عامه مردم، مفهومی بالینی است و لذا توانمندی درک موقعیت‌های بالینی بیماران را چه در داروخانه، چه در مراکز بهداشتی درمانی و حتی در صنعت داروسازی طلب می‌نماید. آموزش مبانی پاتوفیزیولوژی و درمان‌شناسی بیماری‌ها به عنوان پایه انتقال مهارت‌های بالینی داروسازی در نظر گرفته می‌شود. از آنجائی که دانشجویان این رشته در این درس برای اولین بار به صورت رسمی با اصول بیماری‌شناسی آشنا می‌گردند و دانسته‌های قبلی آنها -که از اجزای لاینفک آموزش برای دکترای داروسازی می‌باشند- به صورت خاص بر فلسفه تدریس بالینی پایه‌ریزی نشده‌اند، تدریس این درس علیرغم اهمیت خاص کاربردی آن، ظرافت‌های خاص خود را می‌طلبد. درک صحیح از علت‌شناسی (اتیولوژی)، همه‌گیری‌شناسی (اپیدمیولوژی) و سیر بیماری‌ها لازمه اصلی نظارت صحیح بر درمان می‌باشد. با نگاهی دقیق به سرفصل‌های دروس غیر اختیاری دوره دکترای داروسازی به سهولت این نکته دریافت می‌شود که دروس فارماکوتراپی تنها فرصت مواجهه دانشجو با مفاهیم عمیق پاتوفیزیولوژی بوده و لذا وی در تمام دوره فعالیت‌های حرفه‌ای خود در داروخانه، صنعت داروسازی و یا مراکز بهداشتی درمانی باید بر این معلومات تکیه نماید. اگرچه حضور در کلاس‌های فارماکوتراپی ۱ الی ۳ نیز جهت نیل به این مهم کافی نمی‌باشد، لیکن به نظر می‌رسد که تأکید هرچه بیشتر بر ارتقای کیفیت تعلیم و تعلم در این کلاس تضمین‌کننده‌ی واقعی کیفیت ارائه خدمات بالینی و جامعه‌نگر توسط دانش‌آموختگان این رشته است.

هدف کلی درس:

آشنائی دانشجویان دوره دکترای عمومی داروسازی با پاتوفیزیولوژی بیماری‌های شایع (مطابق با سرفصل آموزشی درس) و طرح اصول درمان‌شناسی آنها

در انتهای هر جلسه از کلاس دانشجو باید:

۱. اپیدمیولوژی مربوط به بیماری را بدانند.
۲. بتوانند مکانیسم ایجاد بیماری را توضیح دهند.
۳. بتوانند علائم و نشانه‌های بیماری مورد نظر را نام ببرند.
۴. داروهای مورد مصرف در درمان بیماری و روش استفاده از آنها را بدانند.
۵. بتوانند پروتکل درمانی بیماری مورد نظر را توضیح دهند.
۶. بتوانند میزان اثربخشی پروتکل درمانی تجویز شده برای بیمار را ارزیابی کنند.

سیاست‌های دوره: (مطالعه دقیق این قسمت به دانشجویان عزیز اکیداً توصیه می‌شود)

۱. غیبت غیر موجه (عدم ارائه مدارک مستند و گواهی پزشکی معتبر و تأیید شده) با کسر ۰/۵ نمره از نمره نهائی به ازای هر جلسه همراه خواهد بود.
 ۲. دیرآمدگی (ورود به کلاس درس پس از ساعت مقرر شروع کلاس و به هر دلیل) با کسر ۰/۲۵ نمره از نمره نهائی به ازای هر جلسه همراه خواهد بود.
 ۳. ضمناً از کلیه عزیزان صمیمانه درخواست می‌شود که در حین کلاس با رعایت نظم و انضباط در برگزاری هرچه بهتر کلاس همکاری نمایند؛ در عین حال عدم رعایت این نکته در ارزشیابی نهائی آنان به نحو مؤثری لحاظ خواهد شد.
 ۴. در هیچ شرایطی امکان برگزاری امتحان مجدد وجود ندارد.
- دانشجوی گرامی:** کلیه ملاحظات، تغییرات احتمالی برنامه و اعلانات مربوط به این درس در **تابلو اعلانات گروه داروسازی بالینی** درج می‌شود که ملاحظه آنها اکیداً توصیه می‌گردد. درج این موارد در **تابلو اعلانات گروه داروسازی بالینی** به منزله‌ی اطلاع‌رسانی به کلیه دانشجویان تلقی شده و پس از آن اعتراض در خصوص عدم آگاهی از مطالب درج شده، پذیرفته نیست.

منابع درسی اصلی جهت مطالعه دانشجویان:

1. Koda-Kimble MA, *et al*; **Applied Therapeutics: The Clinical Use of Drugs**; 10th ed., Lippincott, 2013
2. Dipiro JT, *et al*; **Pharmacotherapy: A Pathophysiologic Approach**; 9th ed., McGraw Hill, 2015

نحوه ارزشیابی دانشجو: (مطالعه دقیق این قسمت به دانشجویان عزیز اکیداً توصیه می‌شود)

۱. کلیه مقالات و مطالب کمک آموزشی که در کلاس معرفی شده و یا در اختیار دانشجویان قرار می‌گیرد، جزء سرفصل‌های درسی بوده و در امتحانات از آن مطالب نیز استفاده خواهد شد. لذا به عزیزان دانشجو اکیداً توصیه می‌گردد که جهت درک صحیح و کامل مطالب علاوه بر توجه به توضیحات کلاسی استاد درس (که صرفاً جهت آشنا نمودن دانشجویان با مفاهیم اساسی است)، با مدیریت بر زمان در طول نیم‌سال تحصیلی از مطالب منابع معرفی شده بهره‌مند گردند.
* همچنین، مطالبی که در کلاس درس جزء منابع درسی اصلی جهت دانشجویان معرفی شده و به دلیل محدودیت زمانی مورد بحث شفاهی قرار نمی‌گیرند، عیناً جزء مطالب درسی بوده و دانشجویان محترم موظف به مطالعه کامل آنها هستند.
۲. تاریخ امتحان میان‌ترم بر اساس مشاوره با نماینده محترم کلاس تعیین شده و پس از تأیید دفتر آموزش دانشکده داروسازی، غیر قابل تغییر می‌باشد. این امتحان مجموعاً ۸ نمره از نمره نهائی درس فارماکوتراپی (۱) را شامل خواهد شد.
۳. امتحان نهائی به صورت کتبی و بر اساس اهداف مشروح فوق‌الذکر، در زمان بندی اعلام شده از طرف دفتر آموزش دانشکده داروسازی انجام خواهد شد. این امتحان مجموعاً ۱۲ نمره از نمره نهائی درس فارماکوتراپی (۱) را شامل خواهد شد.
* لطفاً توجه کنید که بنا بر نظر مدرسین محترم **حدود ۱۰ درصد** از سوالات امتحان پایان‌ترم از مطالب **مربوط به جلسات میان‌ترم** قابل طرح خواهد بود.
* سوالات امتحانی در امتحانات میان‌ترم و پایان‌ترم، به صورت چهار گزینه‌ای، پاسخ کوتاه، صحیح / غلط، و غیره طراحی می‌گردد.

بارم امتحانی فارماکوتراپی (۱):

نتایج امتحانات میان‌ترم و پایان‌ترم، یک هفته پس از تاریخ برگزاری امتحان و از طریق نصب نمرات در **تابلو اعلانات گروه داروسازی بالینی**، اعلام می‌گردد.
اعتراض به نمرات اعلام شده فقط تا ۳ روز پس از اعلام نتایج و تنها از طریق ارسال ای-میل به آدرس پست الکترونیکی مسئول درس، امکان‌پذیر است.

امتحان	بارم	مطالب امتحانی
میان‌ترم	۸ نمره	جلسات ۱ تا ۱۴
پایان‌ترم	۱۲ نمره	جلسات ۱ تا ۱۴
	۱۱ نمره	جلسات ۱۵ تا ۳۱

* در صورتی که دانشجو بتواند از بارم (۸ نمره) امتحان میان‌ترم، معادل ۷۵٪ (۶ نمره) را کسب نماید، معادل کسب ۱ نمره مربوط به جلسات ۱ تا ۱۴ در امتحان پایان‌ترم تلقی می‌گردد.

صور تجلسه شورای آموزشی دانشگاه مورخ ۱۳۹۰/۰۴/۲۸ در خصوص حضور و غیاب دانشجویان

- بند ۳:** موضوع نحوه برخورد با غیبت دانشجویان در کلاس درس مطرح و ضمن تأکید بر رعایت موارد ذکر شده در آئین‌نامه آموزشی، مقرر شد:
- الف)** غیبت در جلسات درس تا سقف یک جلسه غیبت در صورتی مجاز خواهد بود و مشمول کسر نمره نخواهد گردید که با ارائه مدارک مستند و گواهی پزشکی معتبر و تأیید شده و با تشخیص معاون محترم آموزشی دانشکده مربوطه مجاز شناخته شود.
- ب)** نحوه برخورد با غیبت غیرموجه دانشجو در کلاس درس در سقف کمتر از ۴/۱۷ (چهار هفدهم) به شرح زیر می‌باشد:
- یک جلسه غیبت غیر موجه بدون کسر نمره
 - دو جلسه غیبت غیر موجه کسر ۱ نمره
 - سه جلسه غیبت غیر موجه کسر ۲/۲۵ نمره
 - چهار جلسه غیبت غیر موجه کسر ۴ نمره
- ج)** استاد مکلف به حضور و غیاب در تمامی جلسات درس و تحویل لیست حضور و غیاب به آموزش دانشکده می‌باشد.

عناوین و برنامه ارائه کلاس‌های درس فارماکوتراپی (۱)

مدرس	موضوع	ساعت	تاریخ	روز	
دکتر بدری	تفسیر تست‌های آزمایشگاهی	۸-۱۰	۹۵/۱۱/۰۹	شنبه	۱
دکتر سلطانی	اختلالات چربی	۱۰-۱۲	۹۵/۱۱/۱۲	سه‌شنبه	۲
دکتر سلطانی	پرفشارخونی (۱)	۸-۱۰	۹۵/۱۱/۱۶	شنبه	۳
دکتر سلطانی	پرفشارخونی (۲)	۸-۱۰	۹۵/۱۱/۱۹	سه‌شنبه	۴
دکتر بدری	افسردگی	۱۰-۱۲	۹۵/۱۱/۲۳	شنبه	۵
دکتر بدری	اضطراب/ اختلال وسواس اجباری (OCD)	۸-۱۰	۹۵/۱۱/۲۶	سه‌شنبه	۶
دکتر مقدس	اختلال دوقطبی	۱۰-۱۲	۹۵/۱۱/۳۰	شنبه	۷
دکتر فرسائی	اسکیزوفرنی	۸-۱۰	۹۵/۱۲/۰۳	سه‌شنبه	۸
دکتر بدری	اختلال بیش‌فعالی و نقصان توجه (ADHD)	۸-۱۰	۹۵/۱۲/۰۷	شنبه	۹
دکتر بدری	اختلالات خواب	۱۰-۱۲	۹۵/۱۲/۱۰	سه‌شنبه	۱۰
دکتر سبزقبائی	اختلالات وزن بدن (دارودرمانی چاقی)	۸-۱۰	۹۵/۱۲/۱۴	شنبه	۱۱
دکتر موسوی	سردرد	۱۰-۱۲	۹۵/۱۲/۱۷	سه‌شنبه	۱۲
دکتر مقدس	پارکینسون	۸-۱۰	۹۵/۱۲/۲۱	شنبه	۱۳
دکتر مقدس	آلزایمر	۱۰-۱۲	۹۵/۱۲/۲۴	سه‌شنبه	۱۴
دکتر موسوی	صرع (۱)	۸-۱۰	۹۶/۰۱/۱۵	سه‌شنبه	۱۵
دکتر موسوی	صرع (۲)	۱۰-۱۲	۹۶/۰۱/۱۹	شنبه	۱۶
-	امتحان میان‌ترم (جلسات ۱۴-۱)	۱۴:۳۰-۱۴			-
دکتر سلطانی	آرتريت روماتوئيد/ آرتريت نقرسی	۸-۱۰	۹۶/۰۱/۲۲	سه‌شنبه	۱۷
دکتر فرسائی	اوستئوپوروز	۱۰-۱۲	۹۶/۰۱/۲۶	شنبه	۱۸
دکتر سلطانی	اوستئوآرتريت (آرتروز)	۱۰-۱۲	۹۶/۰۱/۲۹	سه‌شنبه	۱۹
دکتر فرسائی	آنژین	۸-۱۰	۹۶/۰۲/۰۲	شنبه	۲۰
دکتر فرسائی	آنمی	۱۰-۱۲	۹۶/۰۲/۰۵	سه‌شنبه	۲۱
دکتر زرگرزاده	هموفیلی/ تالاسمی	۸-۱۰	۹۶/۰۲/۰۹	شنبه	۲۲
دکتر زرگرزاده	اختلالات انعقادی	۱۰-۱۲	۹۶/۰۲/۱۲	سه‌شنبه	۲۳
دکتر مقدس	رفلاکس معده به مری (GERD)	۸-۱۰	۹۶/۰۲/۱۶	شنبه	۲۴
دکتر موسوی	زخم‌های گوارشی (PUD)	۱۰-۱۲	۹۶/۰۲/۱۹	سه‌شنبه	۲۵
دکتر مقدس	سندروم روده تحریک‌پذیر (IBS)	۸-۱۰	۹۶/۰۲/۲۳	شنبه	۲۶
دکتر فرسائی	بیماری‌های التهابی روده (IBD)	۱۰-۱۲	۹۶/۰۲/۲۶	سه‌شنبه	۲۷
دکتر مقدس	سیروز کبدی، سنگ‌های صفراوی	۸-۱۰	۹۶/۰۲/۳۰	شنبه	۲۸
دکتر بدری	دارودرمانی اسهال، یبوست	۱۰-۱۲	۹۶/۰۳/۰۲	سه‌شنبه	۲۹
دکتر سبزقبائی	دارودرمانی مسمومیت‌های شایع (۱)	۸-۱۰	۹۶/۰۳/۰۶	شنبه	۳۰
دکتر سبزقبائی	دارودرمانی مسمومیت‌های شایع (۲)	۸-۱۰	۹۶/۰۳/۰۹	سه‌شنبه	۳۱
-	امتحان پایان‌ترم	-			-